

INFORME 6/2021

AIGÜES
D'OSONA, SA
EXERCICI 2018

INFORME 6/2021

AIGÜES D'OSONA, SA EXERCICI 2018

Edició: juny de 2021

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	6
1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INFORME.....	7
1.1.1. Objecte i abast	7
1.1.2. Metodologia.....	7
1.2. ENS FISCALITZAT	7
1.2.1. Antecedents	7
1.2.2. Activitats i organització.....	8
1.2.3. Treballs de control.....	12
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	12
2.1. APROVACIÓ DELS COMPTES ANUALS I RETIMENT A LA SINDICATURA.....	12
2.2. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS ABREUJAT	13
2.2.1. Import net de la xifra de negocis.....	14
2.2.2. Treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu.....	15
2.2.3. Aprovisionaments	15
2.2.4. Despeses de personal.....	16
2.2.5. Altres despeses d'explotació	18
2.2.6. Amortitzacions de l'immobilitzat	19
2.3. CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA.....	20
2.3.1. Normativa aplicable.....	20
2.3.2. Mostra fiscalitzada.....	21
2.3.3. Resultats de la fiscalització	23
3. CONCLUSIONS	25
3.1. OBSERVACIONS.....	25
3.2. RECOMANACIONS.....	27
4. ANNEX: BALANÇ ABREUJAT.....	28
5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	29
5.1. AL·LEGACIONS REBUDES.....	29
5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS	33
APROVACIÓ DE L'INFORME.....	33

ABREVIACIONS

ACA	Agència Catalana de l'Aigua
AOSA	Aigües d'Osona, SA
ETAP	Estació de tractament d'aigua potable
IIC	Instruccions internes de contractació
LCSP	Llei 9/2017, del 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, del 26 de febrer del 2014
M€	Milions d'euros
SOREA	Sociedad Regional de Abastecimiento de Aguas de Barcelona, SAU
TRLCSP	Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, emet aquest informe de fiscalització limitada relatiu a Aigües d'Osona, SA, (AOSA) corresponent a l'exercici 2018.

L'objecte de l'informe ha estat la fiscalització limitada d'AOSA, centrada en la fiscalització del Compte de pèrdues i guanys abreujat i en la revisió del compliment de la legislació aplicable en els àmbits comptable, de les retribucions de personal i de la contractació administrativa, corresponents a l'exercici 2018.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2018, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions més significatives, els incompliments normatius detectats i les recomanacions sobre millores en la gestió de les activitats desenvolupades per l'entitat en alguns dels aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

La Sindicatura ha tingut accés als papers de treball dels auditors externs, s'han revisat els treballs i les proves realitzades pels auditors i s'han fet les proves addicionals que s'han considerat necessàries.

1.2. ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents

AOSA és una societat anònima dependent del Consell Comarcal d'Osona, constituïda el dia 8 de juliol de 1994 amb una durada de cinquanta anys. Els accionistes en el moment de la

constituïó van ser la Sociedad de Abastecimientos Urbanos y Rurales, SA,¹ (46,0% de les accions), Aigües de Vic, SA, (46,0% de les accions) i Abastaments, Tractaments i Control d'Aigües, SL,² (8,0% de les accions).

El 12 de maig de 1995, el Consell Comarcal d'Osona va adquirir el 8,0% de les accions que fins a aquell moment eren propietat d'Abastaments, Tractaments i Control d'Aigües, SL, per tal de poder participar en la gestió, l'administració, la conservació i el manteniment de plantes potabilitzadores i tasques destinades al subministrament d'aigua a Osona Sud.

El 23 d'abril del 2009 hi va haver una ampliació de capital, subscripta íntegrament pel Consell Comarcal d'Osona. Des de llavors, AOSA està participada pel Consell Comarcal d'Osona, en un 51,0%, per Sociedad Regional de Abastecimiento de Aguas de Barcelona, SA, (SOREA) en un 24,5% i per Aigües de Vic, SA, en un 24,5%.

1.2.2. Activitats i organització

1.2.2.1. Activitat

D'acord amb els estatuts d'AOSA, l'objecte social de la societat és el següent:

- Gestionar, administrar, conservar i mantenir les instal·lacions que formen part de la planta potabilitzadora de Manlleu, i també les de nova construcció destinades al subministrament d'aigua potable en alta a la comarca d'Osona, que administri el Consell Comarcal d'Osona, i també les conduccions, les instal·lacions tècniques i altres infraestructures que permetin prestar el servei comarcal d'abastament d'aigua potable en alta fins a les poblacions que s'integrin al referit servei d'abastament d'aigua potable en alta.
- Efectuar les obres de manteniment i ampliació de les instal·lacions de qualsevol naturalesa, tant si és a compte del propietari com si és per compte d'altri.
- Realitzar treballs de conservació i neteja de les xarxes de clavegueram, mitjançant la utilització d'equips especialitzats.
- Executar obres hidràuliques en general, com ara estacions de bombament, plantes depuradores, xarxes de distribució d'aigua i de clavegueram i boques d'incendi, en l'àmbit territorial de la comarca d'Osona.

Les activitats i funcions descrites anteriorment tenen com a objectiu principal prestar el servei d'abastament en alta d'aigua potable. A continuació s'explica amb més detall com AOSA duu a terme aquesta activitat.

1. Actualment, Sociedad Regional de Abastecimiento de Aguas de Barcelona, SAU (SOREA).

2. La societat és filial d'Aigües de Vic, SA.

Abastament d'aigua potable en alta

L'abastament en alta consisteix en la captació, el transport i la potabilització d'aigua per subministrar-la a cadascun dels municipis receptors. AOSA, com a ens instrumental del Consell Comarcal d'Osona, i aquest en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya a través de l'ACA (Agència Catalana de l'Aigua), és l'encarregada de l'abastament d'aigua potable en alta en trenta dels cinquanta municipis de la comarca d'Osona i en un municipi de la comarca del Vallès Oriental, Aiguafreda. La relació entre el Consell Comarcal i els ajuntaments es formalitza mitjançant el corresponent conveni, en el qual els ajuntaments deleguen la competència al Consell Comarcal.

L'abastament d'aigua potable en alta en la comarca d'Osona es concentra en tres zones: Osona Sud, Osona Nord – Voltreganès i Lluçanès. L'abastament es realitza a través de les diferents estacions de tractament d'aigua potable (ETAP) i de les instal·lacions de canonades de conducció de l'aigua situades al territori sobre el qual actua el Consell Comarcal. El detall dels municipis als quals es presta el servei d'abastament d'aigua potable en alta, classificat per àrees d'abastament, és el següent:

Quadre 1. Zones d'abastament d'aigua

Osona Sud	Osona Nord – Voltreganès	Lluçanès
Municipis: 1. Manlleu 2. Roda de Ter 3. L'Esquirol 4. Les Masies de Roda 5. Tavèrnoles 6. Folgueroles 7. Sant Julià de Vilatorrada 8. Calldetenes 9. Santa Eugènia de Berga 10. Malla 11. Taradell 12. Tona 13. Seva 14. Balenyà 15. El Brull 16. Centelles 17. Sant Martí de Centelles 18. Aiguafreda	Municipis: 1. Les Masies de Voltregà 2. Sant Hipòlit de Voltregà 3. Torelló 4. Orís 5. Sant Vicenç de Torelló 6. Sant Pere de Torelló	Municipis: 1. Perafita 2. Sobremunt 3. Sant Boi de Lluçanès 4. Sant Bartomeu del Grau 5. Olost 6. Sant Martí d'Albars 7. Sant Agustí de Lluçanès

Font: Elaboració pròpia.

Osona Sud

La xarxa d'Osona Sud parteix de la captació del riu Ter al municipi de les Masies de Roda per alimentar l'ETAP situada al municipi de Manlleu, i dona servei a divuit municipis: disset

de la comarca d'Osona i un del Vallès Oriental, amb una població global de més de 73.000 habitants, amb una capacitat de tractament de fins a 25.000 m³/dia.

Osona Nord – Voltreganès

La xarxa d'Osona Nord parteix de la captació del riu Ter al municipi de Torelló per alimentar l'ETAP situada a Conanglell, al terme municipal de les Masies de Voltregà, per donar el servei de cabals complementaris d'aigua a sis municipis, amb una població total de més de 25.000 persones.

La capacitat de tractament de la planta és de 6.000 m³/dia. El mes de juny del 2020 es va iniciar una ampliació per passar a 10.000 m³/dia i incorporar el tractament dels fangs obtinguts en el procés de potabilització de l'aigua i que està previst que finalitzi en l'exercici 2021.

Lluçanès

La xarxa del Lluçanès parteix dels pous de Vilaseca, al municipi de Sant Bartomeu del Grau i dona servei a set municipis, uns 3.200 habitants. Els municipis reben aigua segons les necessitats de cada moment, fins arribar a un màxim de 1.100 m³/dia.

Instal·lacions subjectes a l'activitat d'Aigües d'Osona, SA

L'abastament d'aigua es realitza a través de les estacions de tractament d'aigua potable de Manlleu i de les Masies de Voltregà, i de diverses instal·lacions com ara els dipòsits, les estacions de bombament o les canonades de conducció de l'aigua situades en el territori sobre el qual actua AOSA. Totes aquestes instal·lacions són propietat de l'ACA o bé dels municipis en què s'ubica la instal·lació. Tot i això, en alguns casos, AOSA té registrades algunes millores, ampliacions i remodelacions d'aquestes instal·lacions en el seu inventari.

La societat disposa del corresponent inventari de béns. En l'anàlisi realitzada no s'ha obtingut evidència de la correcta valoració de diversos elements, l'import dels quals ascendeix a 336.217 €, un 26,1% del valor brut comptable de l'inventari a 31 de desembre del 2018.

S'han observat retards superiors als sis mesos en l'activació d'elements d'immobilitzat adquirits durant l'exercici 2018. Es recomana que s'intenti reduir al màxim el període d'activació dels elements d'immobilitzat.

Fonts de finançament

Els serveis prestats per AOSA es financen, fonamentalment, per la contraprestació rebuda pel subministrament d'aigua potable en alta als diferents municipis.

1.2.2.2. Organització

D'acord amb el que estableixen els seus estatuts, els òrgans de govern de la societat són els següents:

- La Junta General d'Accionistes
- El Consell d'Administració
- La Gerència

Junta General d'Accionistes

La Junta General d'Accionistes es compon dels accionistes de la societat. El president i el secretari són el president i el secretari del Consell d'Administració, respectivament.

Consell d'Administració

L'administració de la societat va a càrrec del Consell d'Administració, compost per un mínim de tres i un màxim de sis membres, segons acords de la Junta General. El Consell ha d'elegir entre els seus membres un president. Així mateix, ha de nomenar un secretari que pot ser o no conseller, i dos consellers delegats, escollits entre els consellers nomenats per socis privats.

Durant l'exercici 2018, els membres del Consell d'Administració eren els següents:

Quadre 2. Composició del Consell d'Administració

Càrrec a AOSA	Nom i cognoms	Ens que representa
President	Joan Roca Tió	Consell Comarcal d'Osona
Conseller	Jaume Colomer Costa	Consell Comarcal d'Osona
Conseller	Jaume Ylla Vilarrubia	Aigües de Vic, SA
Conseller delegat mancomunat	Guillem Treserra Prat	Aigües de Vic, SA
Conseller delegat mancomunat	Xavier Ventayol Carbonell	SOREA
Conseller	Josep M. Montserrat Ortego	SOREA
Secretària, no consellera	Georgina Homs Batlles	-

Font: Elaboració pròpia.

S'observa que el Consell Comarcal d'Osona, tot i ser l'accionista majoritari d'AOSA, no té la majoria de vots del Consell d'Administració, fet que posa en dubte el control majoritari de la societat per part del Consell Comarcal.

Gerència

Durant l'exercici 2018, el gerent d'AOSA va ser Miquel Codina Calveras, nomenat pel Consell d'Administració el 28 de juliol del 2011.

1.2.3. Treballs de control

D'acord amb la normativa vigent, el control intern de l'activitat economicofinancera del sector públic local l'ha d'exercir l'òrgan interventor. La funció de control intern en les entitats locals i en els ens dependents s'estructura en dues modalitats: funció interventora i control financer. Aquest darrer control té dos règims diferenciats segons la naturalesa de l'ens: el control permanent i l'auditoria pública; en ambdós casos s'inclou el control d'eficàcia. En el cas de les societats mercantils, és d'aplicació el règim de l'auditoria pública, que inclou l'auditoria de comptes, l'auditoria de compliment i l'auditoria operativa.

La funció de control financer d'AOSA, com a ens dependent del Consell Comarcal d'Osona, l'ha d'assumir qui exerceix la funció interventora del Consell Comarcal. Des del 2016, la Intervenció del Consell Comarcal estava ocupada, per acumulació, per la interventora de l'Ajuntament de Vic, funcionària d'habilitació de caràcter estatal, d'acord amb la Resolució del 3 de novembre del 2016 de la Direcció General d'Administració Local del Departament de Governació i Relacions Institucionals de la Generalitat de Catalunya.

D'acord amb la normativa aplicable, en la sessió ordinària del 19 de desembre del 2018, la Intervenció va donar compte al Ple del Pla anual de control financer per a l'any 2018-2019, elaborat per l'òrgan interventor.

Durant l'exercici 2019, la Intervenció va emetre l'informe de control financer per la societat corresponent a l'exercici 2018, que incloïa l'auditoria dels comptes anuals, però no va incloure, en canvi, els procediments relatius a l'auditoria de compliment i l'auditoria operativa, tot i l'obligació de realitzar-los segons estableix l'article 29.3 del Reial decret 424/2017, del 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern en les entitats del sector públic local, per aquelles entitats no sotmeses a control permanent.

AOSA sotmet els seus comptes anuals abreujats a una auditoria de comptes. La de l'exercici 2018 va ser realitzada per l'empresa Despatx i Gabinet d'Auditoria, SLP, amb una opinió favorable i amb un paràgraf d'èmfasi relatiu al fet que les vendes i la prestació de serveis amb el soci SOREA representen el 65,13% del total de les vendes i prestació de serveis i que el saldo com a client a 31 de desembre del 2018 era de 295.126 €.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. APROVACIÓ DELS COMPTES ANUALS I RETIMENT A LA SINDICATURA

D'acord amb l'article 200 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, del 5 de març, AOSA està sotmesa al règim de comptabilitat pública, la qual cosa comporta, entre altres obligacions, la de retre comptes de les seves operacions. Com a societat mercantil, d'acord amb les regles 50 i 51 de la Instrucció del model normal de comptabilitat local aprovada per l'Ordre HAP/1781/2013, del 20 de

setembre, el president del Consell d'Administració ha de remetre a la Intervenció de l'entitat local, abans del 15 de maig de l'exercici immediat següent a què corresponguin i degudament autoritzats, els comptes que s'hagin de retre a l'òrgan de control extern.

El 29 de març del 2019, el Consell d'administració d'AOSA va acordar formular els comptes de l'exercici 2018 per sotmetre'ls a la Junta General, i va distribuir el resultat positiu entre dividendes, 97.221 €, i reserves voluntàries / fons de reposició, 32.300 €.

El 19 de juny del 2019, la Junta General d'AOSA va aprovar els comptes anuals, l'informe de gestió i la distribució del resultat corresponents a l'exercici 2018.

L'obligació de retre el Compte general és de l'entitat local, en aquest cas el Consell Comarcal d'Osona. El Consell Comarcal va retre el Compte general amb els comptes anuals d'AOSA a la Sindicatura de Comptes el 15 d'octubre del 2019, dins del termini legalment establert.

2.2. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES ABREUJAT

El Compte de pèrdues i guanys abreujat dels exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 3. Compte de pèrdues i guanys abreujat

Concepte	2018	2017
1. Import net de la xifra de negocis	1.618.247	1.594.687
3. Treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu	123.550	125.120
4. Aprovisionaments	(848.025)	(916.642)
6. Despeses de personal	(281.453)	(231.765)
7. Altres despeses d'explotació	(371.899)	(326.954)
8. Amortització de l'immobilitzat	(77.455)	(67.321)
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	8.045	8.045
13. Altres resultats	(2.127)	(2.127)
A) Resultat d'explotació	168.883	183.043
14. Ingressos financers	772	3.538
15. Despeses financeres	(2.889)	(5.170)
B) Resultat financer	(2.117)	(1.632)
C) Resultat abans d'impostos	166.766	181.411
20. Impost sobre beneficis	(37.245)	(45.885)
D) Resultat de l'exercici	129.521	135.526

Imports en euros.

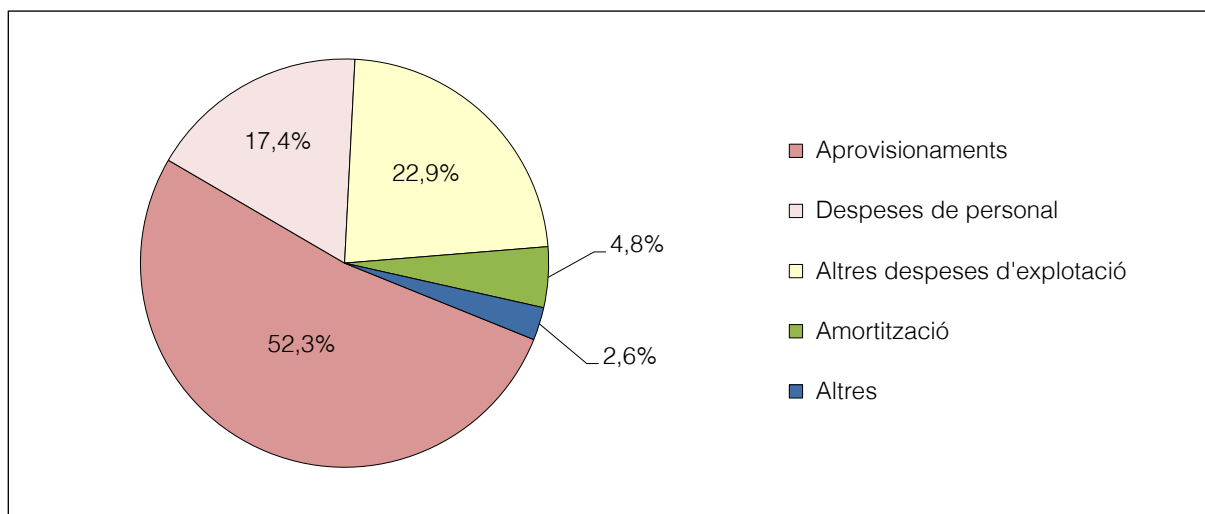
Font: Comptes anuals abreujats de l'exercici 2018.

Del total d'ingressos del Compte de pèrdues i guanys abreujat de l'exercici 2018, que van ascendir a 1,75 M€, el 92,4% corresponia a l'import net de la xifra de negocis i el 7,1% a

treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu. La resta, 0,5%, corresponia a la imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres, i a ingressos financers.

Del total de despeses del Compte de pèrdues i guanys abreujat de l'exercici 2018, que van ascendir a 1,6 M€, el 52,3% corresponia a aprovisionaments, el 17,4% a despeses de personal i el 22,9% a altres despeses d'explotació. La resta de despeses van constituir el 7,4%, la més important de les quals va ser l'amortització de l'immobilitzat, que va suposar un 4,8% del total.

Gràfic 1. Despeses comptabilitzades

Font: Elaboració pròpia.

2.2.1. Import net de la xifra de negocis

L'import íntegre de l'import net de la xifra de negocis tant de l'exercici 2017, 1,59 M€, com de l'exercici 2018, 1,62 M€, correspon a les vendes d'aigua d'aquests exercicis.

AOSA, com a ens gestor del servei de subministrament d'aigua potable en alta, s'encarrega de facturar trimestralment als ajuntaments o empreses concessionàries que presten el servei en diversos municipis, segons el cas, el consum d'aigua que realitzen. En el cas que el municipi gestioni el servei de subministrament d'aigua potable mitjançant una concessió, se li factura al concessionari, en cas contrari es factura a l'ajuntament. Com a excepcions, hi ha els municipis de Torelló, Sant Vicenç de Torelló i les Masies de Voltregà que tot i tenir concessionari, se'ls factura als mateixos ajuntaments per decisió seva.

Anualment la Comissió de seguiment, formada per un representant de cadascun dels municipis integrants en les tres zones d'abastament, proposa juntament amb AOSA, les tarifes vigents per a l'exercici següent. La decisió posteriorment ha de ser aprovada per la Comissió Permanent del Ple del Consell Comarcal i finalment es formula una sol·licitud a l'ACA perquè aprovi la regularització de les tarifes proposada. En cas que no hi hagi variació de les tarifes, no es requereix autorització de l'ACA.

Les tarifes aprovades de les vendes d'aigua es calculen a partir de l'estudi de costos d'AOSA i inclouen una part fixa que es calcula en funció dels metres cúbics contractats per cada municipi i el consum realment efectuat durant els tres darrers anys, i una part variable que es calcula segons el consum realitzat en el període facturat.

Les tarifes per a l'exercici 2018 van ser aprovades per la Comissió Permanent del Ple del Consell Comarcal d'Osona el 26 de juliol del 2017 i aprovades per l'ACA el 24 d'octubre del 2017.

2.2.2. Treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu

La societat va comptabilitzar com a treballs realitzats per al seu actiu, la totalitat de l'import de les altes d'immobilitzat que hi va haver durant l'exercici, 123.550 €, sense que s'utilitzessin equips o personal de la mateixa societat. Com a contrapartida, aquest import també es comptabilitza dins els aprovisionaments (vegeu els apartats 2.2.3 i 2.2.6). Com a conseqüència, els ingressos i despeses de l'exercici 2018 estan sobrevalorats en 123.550 €.

2.2.3. Aprovisionaments

El detall dels aprovisionaments en els exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 4. Aprovisionaments

Concepte	2018	2017	Variació (%)
Compra de materials per al tractament de l'aigua	203.496	162.189	25,5
Compra de materials d'obra	10.414	-	-
Energia elèctrica	367.534	401.268	(8,4)
Altres aprovisionaments	266.581	353.185	(24,5)
Total	848.025	916.642	(7,5)

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

La compra de materials per al tractament de l'aigua correspon a la despesa d'elements com l'hipoclorit sòdic, el polihidroxiclorsulfat d'alumini o el carbó actiu granular, entre d'altres, per tal que l'aigua sigui potable. La quantitat de materials a comprar no només depèn de la quantitat de metres cúbics que es tractin, sinó que també cal tenir en compte aspectes com l'estació de l'any, el nivell de les pluges, etc.

La despesa més rellevant dins dels aprovisionaments correspon a l'energia elèctrica que consumeixen les estacions de tractament d'aigua potable que hi ha en les tres zones d'abastament: Lluçanès, Osona Nord – Voltreganès i Osona Sud; subministrament contractat en virtut de l'adhesió a l'acord marc licitat pel Consorci Català pel Desenvolupament Local (vegeu l'apartat 2.3.2).

Els altres aprovisionaments corresponen, principalment, a la comptabilització incorrecta de l'import de les altes de l'immobilitzat, 123.550 € (vegeu l'apartat 2.2.2), a més dels treballs realitzats per tercers per les revisions elèctriques, el manteniment de dipòsits o les reparacions dels diferents elements que componen les ETAP.

2.2.4. Despeses de personal

El detall de les despeses de personal en els exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 5. Despeses de personal

Concepte	2018	2017	Variació (%)
Sous, salaris i similars	216.762	205.187	5,6
Indemnitzacions	3.092	-	-
Seguretat Social a càrrec de l'empresa	54.830	23.242	135,9
Altres càrregues socials	6.769	3.336	102,9
Total	281.453	231.765	21,4

Imports en euros.

Font: Compte de pèrdues i guanys abreujat 2018.

Les despeses de personal van ser de 281.453 €, dels quals 216.762 € corresponien a sous i salaris, 3.092 € a indemnitzacions i 61.599 € a càrregues socials.

La despesa en les retribucions del personal de l'exercici 2018 va experimentar una variació del 5,6% respecte de l'exercici anterior, motivada, d'una banda, per l'aplicació de l'1,5% d'increment retributiu d'acord amb la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'exercici 2018, més el 0,25% d'increment també previst en la llei esmentada, amb efectes de l'1 de juliol, perquè el PIB de l'exercici 2017 havia tingut un increment superior al 3,1%. D'altra banda, la variació en sous i salaris va estar motivada també, per la meritació de més anys d'antiguitat i, en conseqüència, més import de complement d'antiguitat i pel major nombre d'hores extres i hores de guàrdia.

Condicions de treball del personal

Les condicions de treball del personal de la societat es regulen pel II Conveni Col·lectiu del Cicle Integral de l'Aigua a Catalunya per als anys 2016 a 2018, subscrit el 27 d'octubre del 2016, per la part empresarial pels representants de l'Agrupació de Serveis d'Aigua de Catalunya, i per la part social pels representants de FICA-UGT. Pel que fa a les taules salarials d'aplicació en l'exercici 2018, es va signar un acord entre la societat i els treballadors d'AOSA per aplicar, sobre les taules salarials aprovades per a l'exercici 2017, els increments que s'establien en la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'exercici 2018.

Evolució de la plantilla

L'evolució del nombre de treballadors d'AOSA del 31 de desembre del 2017 al 31 de desembre del 2018 va ser la següent:

Quadre 6. Variació del personal

Tipologia	31.12.2017	Altes	Baixes	31.12.2018
Gerent i cap de planta	2	-	-	2
Personal laboral fix	4	-	1	3
Personal laboral temporal	-	1	-	1
Total	6	1	1	6

Font: Informació facilitada per Aigües d'Osona, SA.

Com s'observa en el quadre, durant l'exercici 2018 hi va haver la baixa d'un treballador fix que va ser reemplaçat per un treballador temporal.

Retribucions al personal

Les retribucions al personal de l'exercici 2018 van ascendir a 219.854 €, el 78,1% del total de les despeses de personal. D'aquests, 97.696 € corresponien a remuneracions del gerent i del cap de planta, i la resta, 122.158 €, a retribucions del personal laboral fix i temporal.

Com ja s'ha dit, les retribucions del personal van experimentar un increment de l'1,75% d'acord amb la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018.

En la fiscalització realitzada, s'ha observat que alguns treballadors cobraven complements de 5.801 €, que no estaven regulats en el conveni. Aquests complements es cobraven des de feia molt temps i probablement derivaven d'acords antics que no s'han pogut validar amb la documentació consultada.

Així mateix, el preu per hora de les guàrdies que percebien els treballadors era superior al que s'estableix en el conveni. Tampoc s'ha pogut validar l'existència de cap acord on s'establissin els preus per hora realment aplicats. L'import total satisfet durant l'exercici 2018 per sobre del preu per hora per les guàrdies que s'estableix en el conveni va ascendir a 5.541 €.

Seguretat Social a càrrec de l'empresa i altres càrregues socials

En l'epígraf Seguretat Social a càrrec de l'empresa es va registrar la despesa corresponent a la Seguretat Social a càrrec de l'entitat de l'exercici 2018.

En altres càrregues socials es van comptabilitzar principalment les despeses per la pòlissa d'assegurança col·lectiva, formació del personal i roba de treball.

En l'exercici 2016, la societat va pagar unes quotes a la Seguretat Social superiors a les que li corresponia per 28.947 € atès que no es va tenir en compte que un treballador s'acollia a una bonificació. En la despesa de la Seguretat Social corresponent a l'exercici 2017, s'hi va incloure la devolució dels 28.947 € corresponents a l'exercici 2016. Aquest és el motiu pel qual la despesa de l'exercici 2017 va ser molt inferior a la de l'exercici 2018.

2.2.5. Altres despeses d'explotació

El detall de les altres despeses d'explotació en els exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 7. Altres despeses d'explotació

Concepte	2018	2017	Variació (%)
Serveis exteriors	368.003	323.161	13,9
Arrendament d'immobles	24.020	23.561	1,9
Arrendament de vehicles	15.886	10.975	44,7
Cànon de l'Agència Catalana de l'Aigua	66.195	62.764	5,5
Assessoria tècnica	110.900	102.018	8,7
Prima d'assegurances	30.855	28.554	8,1
Combustible de vehicles	14.261	13.178	8,2
Servei d'anàlisi en laboratori	37.150	35.138	5,7
Altres	68.736	46.973	46,3
Tributs	3.896	3.793	2,7
Total	371.899	326.954	13,7

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte de pèrdues i guanys abreujat 2018.

Serveis exteriors

Dins de l'arrendament d'immobles es registra l'import que AOSA satisfà al Consell Comarcal, 15.000 €, per l'ús parcial de les instal·lacions ubicades a la seu del Consell d'acord amb el conveni signat per ambdues entitats el 28 de gener del 2016. A més, també s'inclouen 8.802 € que AOSA pagava mensualment al propietari d'una finca de Vilaseca per captar l'aigua dels seus pous, per subministrar-la als municipis que formen part de la zona d'abastament del Lluçanès.

L'arrendament de vehicles, 15.886 €, correspon a les quotes satisfetes pels contractes d'arrendament sense opció de compra (rènting), de quatre vehicles utilitzats per al servei.

El cànon a l'Agència Catalana de l'Aigua, que el 2018 va ser de 66.195 €, és el cànon que AOSA ha de pagar trimestralment a l'ACA en funció de la quantitat d'aigua que capta per ser posteriorment distribuïda d'acord amb el que estableix el Decret legislatiu 3/2003, del 4 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya.

La societat rep assessorament en temes tècnics per part dels accionistes; en concret, per part de SOREA, del Consell Comarcal d'Osona i d'Abastaments, Tractaments i Control d'Aigües, SL, filial d'Aigües de Vic, SA. Els principals acords signats amb aquestes parts són els següents:

- Conveni de col·laboració amb el Consell Comarcal d'Osona per l'assistència tècnica i administrativa, signat el 28 de gener del 2016, consistent en la gestió, l'assessorament, la coordinació amb els ajuntaments i el manteniment de la pàgina web. La despesa incorreguda durant l'exercici 2018 va ser de 39.167 €.
- Contracte amb SOREA per l'assistència administrativa i financera i l'assistència jurídica i de recursos humans, signat el 18 de desembre del 2015. La despesa per aquests conceptes en l'exercici 2018 va ser de 57.079 €.
- Contracte amb Abastaments, Tractaments i Control d'Aigües, SL, per l'assistència tècnica i la gestió de les xarxes d'abastament, signat el 18 de desembre del 2015. La despesa en l'exercici 2018 va ser de 22.656 €.

El servei d'anàlisi en laboratori, per 37.150 €, correspon a les anàlisis que periòdicament es fan de l'aigua fonamentalment per part d'Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana de Gestió del Cicle Integral de l'Aigua, SA; de SOREA o d'Aigües de Vic, SA.

2.2.6. Amortitzacions de l'immobilitzat

El moviment de la dotació a l'amortització, el fons d'amortització i el saldo net comptable de l'immobilitzat a 31 de desembre del 2018 és el següent:

Quadre 8. Dotació a l'amortització, fons d'amortització i saldo net comptable de l'immobilitzat

Concepte	Saldo a 31.12.2017	Altes de l'exercici	Saldo a 31.12.2018	Dotació a l'amortització 2018	Amortització acumulada a 31.12.2018	Net comptable a 31.12.2018
Concessions administratives	1.059.532	114.771	1.174.303	(74.314)	(658.875)	515.428
Aplicacions informàtiques	10.542	-	10.542	-	(10.542)	-
Immobilitzat intangible en curs	-	8.779	8.779	-	-	8.779
Immobilitzat intangible	1.070.074	123.550	1.193.624	(74.314)	(669.417)	524.207
Utiltatge	28.463	-	28.463	(3.141)	(24.536)	3.927
Mobiliari	6.472	-	6.472	-	(6.472)	-
Elements de transport	33.606	-	33.606	-	(33.606)	-
Altres immobilitzat material	25.658	-	25.658	-	(25.658)	-
Immobilitzat material	94.199	-	94.199	(3.141)	(90.272)	3.927
Total immobilitzat	1.164.273	123.550	1.287.823	(77.455)	(759.689)	528.134

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats de l'exercici 2018.

Dins de Concessions administratives, que representen el 91,2% del total de l'immobilitzat, s'inclouen de forma incorrecta les millores, ampliacions i remodelacions de les instal·lacions utilitzades per l'abastament (vegeu l'apartat 1.2.2.1). El criteri de la societat és el d'incorporar totes les inversions realitzades en les instal·lacions utilitzades per l'abastament dins d'Immobilitzat intangible, com a més import de Concessions administratives. Aquest import s'hauria de comptabilitzar dins d'Immobilitzat material, d'acord amb la naturalesa dels béns.

La dotació al fons d'amortització del 2018 va ser de 77.455 € i l'acumulat del fons a final d'exercici, de 759.689 €. Tenint en compte que no es té evidència de la correcta valoració d'una part de l'immobilitzat, aquest fet podria incidir sobre la correcta dotació al fons d'amortització i a l'amortització acumulada (vegeu l'apartat 1.2.2.1).

Les altes de l'exercici corresponen, principalment, a l'adquisició d'una centrífuga per l'ETAP de Manlleu, per 49.930 €, i a la implantació d'un sistema de monitoratge i control al bombament també a l'ETAP de Manlleu, per 28.774 € (vegeu els apartats 2.2.2 i 2.3.2).

L'immobilitzat en curs correspon a la instal·lació d'una alarma a l'ETAP d'Osona Sud. El procés d'instal·lació d'aquest element va finalitzar a mitjans de l'exercici 2019.

2.3. CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA

2.3.1. Normativa aplicable

Fins al 8 de març del 2018, AOSA va estar sotmesa al text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre (TRLCSP). També li eren d'aplicació els preceptes que tenien efecte directe de la Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell del 26 de febrer del 2014, sobre contractació pública,³ i el Decret llei 3/2016, del 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública.

A partir del 9 de març del 2018 li va ser d'aplicació la Llei 9/2017, del 8 novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, del 26 de febrer del 2014 (LCSP).

D'acord amb la LCSP, AOSA té caràcter de poder adjudicador, i no es considera administració pública. Com a poder adjudicador, els seus contractes es classifiquen entre contractes subjectes a regulació harmonitzada i contractes no subjectes a regulació harmonitzada.

3. El 18 d'abril del 2016 va finalitzar el període de transposició de la Directiva 2014/24/UE.

D'acord amb la disposició addicional vuitena de la LCSP, l'adjudicació de contractes que tinguin per objecte alguna de les activitats enumerades en l'àmbit d'aplicació objectiva de la legislació vigent sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals, s'han de regir per aquesta legislació.

Fins al 8 de març del 2018, a més, els contractes no subjectes a regulació harmonitzada s'havien de regir, d'acord amb l'article 191 del TRLCSP, per les instruccions internes de contractació (IIC) de l'entitat, que havien de regular els procediments de contractació.

AOSA tenia publicades les IIC en el perfil del contractant de la seva web. Aquestes van ser aprovades pel Consell d'Administració el 17 de març del 2009 i es van anar actualitzant d'acord amb les modificacions en la normativa de contractació. En les IIC que AOSA tenia penjades a la seva web, no hi constava ni la data ni l'òrgan d'aprovació. Tampoc s'hi regulaven els procediments per modificar o prorrogar un contracte.

Les IIC determinaven, d'acord amb la tipologia i el valor estimat del contracte, els procediments de contractació següents:

Quadre 9. Procediments de contractació en les IIC dels contractes no subjectes a regulació harmonitzada

Procediment	Restringit	Obert	Negociat	Adjudicació directa
Contractes d'obres	Superior a 1 M€ i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior a 200.000€ i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior o igual a 50.000€ i menor o igual a 200.000€.	Inferior a 50.000€
Altres contractes	Superior a 100.000€ i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior a 60.000€ i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior o igual a 30.000€ i inferior o igual a 60.000€.	Inferior a 18.000€

Imports en euros sense IVA.

Font: Instruccions internes de contractació d'Aigües d'Osona, SA.

Com es pot observar, en les IIC no quedava clar com s'havien de categoritzar els contractes que no eren d'obres, l'import dels quals fos inferior a 30.000€ i superior a 18.000€.

2.3.2. Mostra fiscalitzada

Per a la fiscalització de la contractació administrativa, s'han obtingut les llistes dels contractes licitats i/o vigents durant l'exercici 2018. A més, per comprovar que no existeixen altres despeses susceptibles de ser contractades mitjançant un procediment de contractació d'acord amb la normativa, s'ha realitzat una conciliació entre les llistes i els comptes de despeses i d'inversions. La societat no disposava d'una llista de contractes menors adjudicats durant l'exercici.

Així, doncs, la mostra fiscalitzada, seleccionada a criteri de l'auditor, està formada pels dos únics contractes licitats i vigents en l'exercici 2018, la despesa corresponent a tretze

proveïdors amb una despesa superior al límit per ser contractada com a contracte menor, un proveïdor amb una despesa inferior al límit per ser contractada com a contracte menor i addicionalment s'han inclòs cinc factures, seleccionades a l'atzar.

Els expedients seleccionats han estat els següents:

Quadre 10. Mostra de contractes fiscalitzats

Id.	Tipus de contracte i procediment adjudicació	Data d'adjudicació	Adjudicatari	Objecte del contracte	Despesa de l'exercici sense IVA
1	Subministraments Acord marc	01.01.2018	Endesa Energia, SAU	Subministrament d'energia elèctrica	367.534
2	Subministraments Obert	08.05.2018	Kemira Ibérica, SA	Subministrament de policlorsulfat d'alumini i carbó actiu granular	83.368
3	Serveis Directe	2018	Sistel Osona, SL	Treballs de reparacions d'electricitat i subministrament de material elèctric	56.194
4	Subministraments Directe	2018	Andreu Boet Equipaments, SL	Subministrament de centrífuga decantadora	49.930
5	Subministraments Directe	2018	Apliclor Water Solutions, SA	Subministrament d'hipoclorit sòdic	43.176
6	Serveis Directe	2018	Neida, SL	Servei de neteja de dipòsits	42.112
7	Serveis Directe	2018	Hidroserveis Guillerries, SL	Treballs de reparacions d'estacions de bombament i servei de grua	32.707
8	Serveis Directe	2018	Eléctrica Pintó, SL	Treballs de reparacions dels sistemes de telecontrol de les ETAP	30.757
9	Subministraments Directe	2018	Effitronix Systems, SL	Implantació sistema monitoratge i control a l'ETAP de Manlleu	28.774
10	Obres Directe	2018	Ruiz 2014 Osona, SLU	Obres diverses	26.472
11	Serveis Directe	2018	Abastaments, Tractaments i Control d'Aigües, SL	Analítica d'aigües	22.656
12	Serveis Directe	2018	M. Boada, SA	Reparacions sistemes de seguretat, instal·lació d'un sistema a l'ETAP d'Osona Sud i manteniment	21.819
13	Subministraments Directe	2018	Praxair España, SLU	Subministrament de CO ₂ i lloguer equips d'emmagatzematge	19.345
14	Serveis Directe	2018	Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana de Gestió del Cicle Integral de l'Aigua, SA	Analítica d'aigües	18.675

Id.	Tipus de contracte i procediment adjudicació	Data d'adjudicació	Adjudicatari	Objecte del contracte	Despesa de l'exercici sense IVA
15	Subministraments Directe	2018	Arval Service Lease, SA	Subministrament de vehicles mitjançant renting	16.549
16	Serveis Directe	2018	Neteges Roda, SL	Servei de neteja de les sales	4.941
17	Subministraments Menor	02.01.2018	Sistemat, SCP	Subministrament d'un portàtil, una impressora i una llibreta	907
18	Obres Menor	02.02.2018	Excavacions Hostaler, SL	Tallar quitrà, sanejar, llençar material i compactar a Sant Boi del Lluçanès	5.043
19	Subministrament Menor	02.05.2018	Tadipol, SL	Dipòsit vertical exterior	2.420
20	Serveis Menor	02.08.2018	Nettek Technologies, SL	Consultoria telecontrol	3.807
21	Serveis Menor	02.10.2018	Fertilitzants Voltregà, SA	Tractaments fangs potabilitzadora	1.180

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

2.3.3. Resultats de la fiscalització

A continuació es presenten les observacions detectades en el treball de fiscalització de la contractació administrativa d'Aigües d'Osona, SA.

Instruccions internes de contractació

Respecte de les IIC s'ha detectat el següent:

- Estaven publicades en la web d'AOSA, però no hi constava la data ni l'òrgan d'aprovació, ni estaven signades.
- No regulaven els procediments, ni les limitacions de les modificacions ni les pròrrogues dels contractes.
- No quedava clar com s'havien de categoritzar els contractes que no eren d'obres, l'import dels quals fos inferior a 30.000 € i superior a 18.000 €.

Procediment de licitació

El contracte 2, corresponent al subministrament de policlorsulfat d'alumini i carbó actiu granular, s'hauria d'haver licitat preveient la seva divisió per lots, atès que es tractava del

subministrament de dos productes diferenciats. En l'expedient no s'hi va incloure un informe que justificués la no divisió per lots ni tampoc la seva explicació en els plecs tal com estableix l'article 5 del Decret llei 3/2016.

Contractació directa

En la fiscalització realitzada s'ha constatat que, llevat dels dos contractes licitats en l'exercici mitjançant procediment obert, la resta de despesa, aproximadament el 63,0% de la despesa de l'exercici, es va adjudicar de forma directa. En la majoria d'expedients analitzats es conclou que s'haurien d'haver utilitzat els procediments de contractació adequats que garanteixin el compliment dels principis contractuals. En concret, les incidències detectades de forma específica han estat les següents:

- Durant l'exercici 2018, AOSA no va realitzar cap procediment per licitar el subministrament d'una centrífuga, expedient 4; el subministrament d'hipoclorit sòdic, expedient 5; la implantació d'un sistema de monitoratge i control a l'ETAP de Manlleu, expedient 9; el servei d'analítiques d'aigües, expedients 11 i 14 i el subministrament de CO₂ i lloguer d'equips, expedient 13. En tots aquests casos, els contractes superen els llindars de contracte menor d'acord amb la LCSP, per la qual cosa s'haurien d'haver licitat mitjançant un dels procediments previstos en la normativa.
- Durant l'exercici 2018, AOSA no va realitzar cap procediment per licitar el servei de neteja de sorres i altres residus a les ETAP que es produeixen quan hi ha forts aiguats, etc., per 34.000 €, de l'expedient 6. Es considera que tot i la dificultat per preveure el moment en què s'han de dur a terme aquests serveis atesa la imprevisibilitat de les condicions meteorològiques i les especificitats tècniques del tipus de vehicle que pot accedir a cadascuna de les instal·lacions, s'hauria d'haver licitat mitjançant un dels procediments previstos en la normativa.

A més, en aquest expedient també s'inclouen 8.112 € corresponents a neteges periòdiques dels dipòsits, que es contractaven de forma successiva amb el mateix proveïdor. Com que es tractava d'un servei que es prestava de forma periòdica, aquest servei també s'hauria d'haver licitat, ja que constitueix un fraccionament indegut del contracte.

- Respecte a la despesa per rènting de vehicles amb el proveïdor Arval Service Lease, SA, expedient 15, s'ha observat que aquesta despesa inclou l'arrendament operatiu de quatre vehicles –un contracte signat a mitjans de l'exercici 2015 i els altres tres contractes signats durant el segon semestre de l'exercici 2016. Aquests tres contractes superaven el llindar per ser contractats com a contracte menor, establert en el TRLCSP, i per tant s'hauria d'haver dut a terme el corresponent procediment de licitació.
- Un servei de neteja que es presta de forma periòdica cada any, expedient 16, s'hauria d'haver licitat mitjançant un dels procediments previstos en la normativa.

Les tres darreres incidències estan relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet de constituir una unitat operativa o funcional, o per estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències han donat com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.3 de la LCSP.

Contractes menors

Pel que fa als contractes menors s'ha observat el següent:

- La societat no disposava d'una llista de contractes menors adjudicats durant l'exercici.
- En mancava la informació en el portal de transparència, en contra del que estableix l'article 13.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, sobre transparència, accés a la informació pública i bon govern i l'article 63.4 de la LCSP, a partir de la seva entrada en vigor.
- En els contractes menors 17 i 18 no s'ha pogut validar l'existència de pressupost previ, requisit previst en les IIC per a la contractació directa, i en l'article 111.2 del TRLCSP, en el cas del contracte menor 18, que és d'obres.

3. CONCLUSIONS

3.1. OBSERVACIONS

A continuació s'inclouen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre Aigües d'Osona, SA, exercici 2018, sobre determinats aspectes que, si escau, caldria esmenar.

Aspectes generals

Els aspectes generals observats són els següents:

1. El Consell Comarcal d'Osona, tot i ser l'accionista majoritari d'AOSA, no tenia la majoria de vots del Consell d'Administració, fet que posa en dubte el control majoritari de la societat per part del Consell Comarcal (vegeu l'apartat 1.2.2.2).
2. La Intervenció va emetre l'informe de control financer de la societat corresponent a l'exercici 2018, però no va dur a terme els procediments corresponents a l'auditoria de compliment i l'auditoria operativa tal com estableix l'article 29.3 del Reial decret 424/2017,

del 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern en les entitats del sector públic local, per aquelles entitats no sotmeses a control permanent (vegeu l'apartat 1.2.3).

Fiscalització economicofinancera

Les observacions de la fiscalització economicofinancera són les següents:

3. En l'anàlisi realitzada de l'inventari de béns no s'ha obtingut cap evidència de la correcta valoració de diversos elements, l'import dels quals ascendeix a 336.217 €, un 26,1% del valor brut comptable de l'inventari a 31 de desembre del 2018. Aquest fet podria afectar la correcta dotació al fons d'amortització i l'amortització acumulada (vegeu els apartats 1.2.2.1 i 2.2.6).
4. La societat va comptabilitzar com a treballs realitzats per al seu actiu, la totalitat de l'import de les altes d'immobilitzat que hi va haver durant l'exercici, 123.550 €, sense que s'utilitzessin equips o personal de la mateixa societat. Com a contrapartida, aquest import també es va comptabilitzar dins els aprovisionaments i per això, els ingressos i les despeses de l'exercici 2018 estaven sobrevalorats en 123.550 € (vegeu els apartats 2.2.2 i 2.2.3).
5. Pel que fa a les millores, ampliacions i remodelacions de les instal·lacions utilitzades per l'abastament d'aigua, el criteri de la societat va ser el de comptabilitzar totes les inversions realitzades dins d'immobilitzat intangible, com a més import de Concessions administratives. Aquest import, 515.428 €, s'hauria d'haver comptabilitzat dins d'immobilitzat material, d'acord amb la naturalesa dels béns (vegeu l'apartat 2.2.6).

Despeses de personal

En la revisió de les despeses de personal s'ha observat el següent:

6. Alguns treballadors cobraven complements que no estaven regulats en el conveni, per 5.801 €, que es cobraven des de feia molt temps i probablement derivaven d'acords antics que no s'han pogut validar amb la documentació consultada. Així mateix, el preu per hora de les guàrdies que percebien els treballadors era superior al que s'establia en el conveni, i tampoc s'ha pogut validar l'existència de cap acord on s'establissin els preus per hora realment aplicats. L'import total satisfet durant l'exercici 2018 per sobre del preu per hora per les guàrdies que s'establien en el conveni va ascendir a 5.541 € (vegeu l'apartat 2.2.4).

Contractació administrativa

Les observacions de la fiscalització de la contractació administrativa són les següents (vegeu l'apartat 2.3.3).

7. Les IIC vigents en l'exercici fiscalitzat estaven publicades en la web d'AOSA, però no hi constava la data ni l'òrgan d'aprovació, ni estaven signades. Aquestes IIC no regulaven els procediments ni les limitacions de les modificacions ni les pròrrogues dels contractes.

En les IIC tampoc no quedava clar com s'havien de categoritzar els contractes que no eren d'obres l'import dels quals fos inferior a 30.000 € i superior a 18.000 €.

8. En l'expedient d'un dels contractes fiscalitzats no s'hi va incloure un informe que justificués la no divisió per lots ni tampoc la seva explicació en els plecs tal com estableix l'article 5 del Decret llei 3/2016.
9. En la fiscalització realitzada es constata que, llevat dels dos contractes licitats en l'exercici mitjançant procediment obert, la resta de despesa, aproximadament el 63,0% de la despesa de l'exercici, es va adjudicar de forma directa.

En la majoria d'expedients analitzats es conclou que s'haurien d'haver utilitzat els procediments de contractació adequats que garantissin el compliment dels principis de contractació pública.

En alguns dels contractes revisats s'ha detectat determinades incidències relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet de constituir una unitat operativa o funcional, o per estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències han donat com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.3 de la LCSP.

10. La societat no disposava d'una llista de contractes menors i en el portal de transparència en mancava la informació, en contra del que estableix l'article 13.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, sobre transparència, accés a la informació pública i bon govern i l'article 63.4 de la LCSP, a partir de la seva entrada en vigor.

3.2. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions sobre alguns aspectes que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre Aigües d'Osona, SA, exercici 2018.

1. Caldria que la Junta General d'Accionistes revisés la composició del Consell d'Administració d'AOSA, perquè hi quedés reflectida la participació majoritària del Consell Comarcal.

2. Per millorar el control que duu a terme el Consell Comarcal en la societat, caldria que la Intervenció inclogués procediments de control relatius a l'auditoria de compliment i a l'auditoria operativa.
3. Per evitar els retards en l'activació d'elements d'immobilitzat, es recomana que s'implantin els procediments adequats en aquesta àrea perquè l'activació es faci en el moment més proper a l'adquisició.

4. ANNEX: BALANÇ ABREUJAT

Com a informació complementària, a continuació es presenta el Balanç abreujat d'Aigües d'Osona, SA, a 31 de desembre del 2018.

Quadre 11. Balanç abreujat

ACTIU	31.12.2018	31.12.2017	PATRIMONI NET I PASSIU	31.12.2018	31.12.2017
A) ACTIU NO CORRENT	530.370	487.219	A) PATRIMONI NET	412.429	384.623
I. Immobilitzat intangible	524.207	474.971	A1) FONS PROPIS	400.389	366.549
II. Immobilitzat material	3.927	7.068	I. Capital	113.007	113.007
V. Inversions financeres a llarg termini	2.236	1.867	III. Reserves	157.861	118.016
VI. Actius per impostos diferits	-	3.313	VII. Resultat de l'exercici	129.521	135.526
			A3) SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	12.040	18.074
			B) PASSIU NO CORRENT	23.025	22.909
			I. Provisions a llarg termini	19.012	16.884
			IV. Passius per impost diferit	4.013	6.025
B) ACTIU CORRENT	686.002	845.925	C) PASSIU CORRENT	780.918	925.613
III. Deutors comercials i altres comptes a cobrar	685.340	845.925	III. Deutes a curt termini	119.159	77.766
VI. Periodificacions a curt termini	662	-	IV. Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini	395	900
			V. Creditors comercials i altres comptes a pagar	661.364	827.062
			VI. Periodificacions a curt termini	-	19.884
TOTAL ACTIU	1.216.372	1.333.144	TOTAL PATRIM. NET I PASSIU	1.216.372	1.333.144

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès a Aigües d'Osona, SA, el dia 7 de maig del 2021 per complir el tràmit d'al·legacions.

5.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat per Aigües d'Osona, SA a la Sindicatura de Comptes es reproduïx a continuació.

La documentació annexa a les al·legacions no es transcriu en l'informe, però consta en l'arxiu de la Sindicatura.

Sindicatura de Comptes de Catalunya

Via Laietana, 60

08003 Barcelona

Senyors / Senyores,

En relació al projecte d'informe ref. 21/2020-F, que s'ha tramès a Aigües d'Osona, S.A., a l'efecte de presentació, si escau, de possibles al·legacions, adjunt em plau trametre dins del termini concedit a l'efecte, el corresponent escrit d'al·legacions, per tal que, si ho considereu pertinent puguin ser tingudes en consideració.

Cordialment,

Joan Carles Rodríguez Casadevall

President del Consell d'Administració d'Aigües d'Osona, S.A.

Joan Carles Rodríguez Casadevall, president del Consell d'Administració d'Aigües d'Osona, amb DNI [...] i domicili al carrer Historiador Ramon d'Abadal i de Vinyals, 5, 3a (08500) Vic, actuant en el seu nom i representació, com millor procedeixi en dret,

EXOSO:

Que en l'empresa que presideixo en data 7 de maig de 2021 s'ha rebut de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, el projecte d'informe de fiscalització amb referència 21/2020-F, corresponent a Aigües d'Osona, S.A., Exercici 2018, revisat pel Ple de la Sindicatura, per tal de que es puguin presentar les al·legacions pertinents dins del termini de deu dies hàbils a comptar des de l'endemà de la recepció de l'escrit referenciat.

L'article 38 del Reglament de règim interior de Sindicatures de Comptes de Catalunya, estableix un període d'al·legacions de 10 dies hàbils a comptar des de l'endemà de la recepció del projecte d'informe de fiscalització.

FORMULO en temps i forma, les següents

AL·LEGACIONS:

En relació a l'apartat 3.1 Observacions:

Aspectes generals

Punt 1

L'empresa va ser constituïda el 8 de juliol de 1994, amb un accionariat privat. El 12 de maig de 1995, el Consell Comarcal d'Osona va adquirir el 8% de les accions i el 23 d'abril de 2009, hi va haver una ampliació de capital subscripta íntegrament al Consell Comarcal d'Osona, resultant una participació, per aquest, esdevenint soci majoritari.

El Consell d'Administració està compost per 6 membres escollits per la Junta General d'Accionistes, com a tal, els acord adoptats al Consell d'Administració ho han estat sempre per unanimitat.

Es pren nota de l'observació per tal de fer les modificacions oportunes respecte a la composició de Consell d'Administració.

Punt 2

Segons consta a l'informe de control financer emprès per la intervenció, "*tenint en compte els recursos humans i materials disponibles...*" no es podien assumir totes les tasques i actuacions derivades del règim de control intern, i es prioritzen portar a terme les auditories de comptes.

Cal afegir que el Consell d'Administració celebrat el 29 de maig de 2020 s'informa de la necessitat de la realització de contractar una auditoria de gestió, s'acorda estudiar la possibilitat de fer l'adjudicació a través d'ACM. La realització de l'auditoria de compliment i operativa per l'exercici 2020 ha estat contractada.

Fiscalització economicofinancera

Punt 3

L'inventari de béns referit en aquest punt inclou 13 actuacions, les quals van ser executades fa més de 10 anys. D'aquestes, 6 d'elles estan totalment amortitzades, quedant un valor net comptable de 36.618,54€.

De cada una de les actuacions es pot comprovar que físicament l'actiu existeix i comptablement es pot verificar l'import.

Punt 4

La Societat registre els treballs fets per tercers al subcompte 607 "treballs realitzats per altres empreses" i el material d'aquests treballs es registres en el subcompte 600 "compres de mercaderies". Al final d'any i de conformitat amb el Pla General de Comptabilitat, es valoren els elements registrats a despeses, que pel seu concepte s'han d'immobilitzar i amortitzar. En aquest moment i de conformitat amb el Codi de Comerç i el Pla General de Comptabilitat, el subcompte a utilitzar és el traspàs al immobilitzat, grup 73 del pla comptable.

Per tant si que hi ha una despesa i un ingrés per aquest import, però aquest fet succeeix sempre que s'activen partides a l'actiu del balanç de situació. Com a exemple també esdevé aquest concepte en el cas de compres que a final d'any són existències de producte acabat: hi ha un ingrés per les existències activades i una despesa per la compra efectuada.

Punt 5

Es procedirà a la comptabilització proposada, no obstant, el criteri seguit per la societat ha estat el d'incorporar a "concessions administratives" l'import dels actius vinculats al servei, atesa la durada limitada de la societat i la analogia del concepte "actiu intangible acord de concessió" del pla comptable aprovat segons l'ordre ministerial EHA/3362/2010, de 23 de desembre.

Despeses de personal

Punt 6

Donat el caràcter públic del servei que desenvolupa l'empresa, la realització del servei de guàrdies i retens és obligatori per tot el personal que sigui designat per a realitzar-ho en atenció a les funcions que desenvolupen. Referent al preu per hora de les guàrdies és superior al que s'estableix al Conveni Col·lectiu del Cicle Integral de l'Aigua de Catalunya, no obstant en data 1 de març de 2021 es signa l'acord entre els treballadors i l'empresa del preu per hora que realment s'aplica.

Contractació administrativa

Punt 7

Les Instruccions Internes de Contractació, tot i que en el document penjat a la web no hi constava la data ni l'òrgan de contractació, ni estaven signades, el Consell

d'Administració del 17 de març del 2009, va aprovar, per unanimitat, la citada instrucció.

L'article 6 de les IIC regula els procediments de contractació, i en concret l'article 7, 8, 9, 10 i 11, regulen el procediment de contractació directe, el procediment negociat, el procediment obert, el procediment restringit i el diàleg competitiu, respectivament.

Punt 9 i 10

Davant la mancança de recursos materials i humans de la Societat per atendre aquestes necessitats, es va determinar des del Consell Comarcal d'Osona es crearà una secció dedicada a temes de contractació a les empreses mixtes.

La posada en marxa d'aquesta secció s'ha vist dificultada per la necessitat de reiteració dels processos de selecció del personal especialitzat ¹⁰

⁽¹⁾ En data 18 de febrer de 2019 es publica l'oferta laboral per crear una borsa de treball de Tècnic/a d'Administració General la qual queda deserta. Es realitza una contractació d'urgència per cobrir la vacant. El 27 de juny de 2019, es publica, novament l'oferta, l'únic candidat que aprova el procés renuncia a la plaça, quedant deserta. El 23 de juny de 2020, es publica, novament l'oferta, quedant el procés desert. El 21 d'octubre de 2020 es publica l'oferta laboral, on finalment a març del 2021 s'incorpora el tècnic de contractació.

Per tot això,

DEMANO:

Es tinguin en consideració, i s'estimin als efectes d'excloure-les de les Observacions de l'Informe final de fiscalització de l'exercici de 2018 d'Aigües d'Osona, S.A.

A Vic, a 21 de maig de 2021

Joan Carles Rodríguez Casadevall

President del Consell d'Administració d'Aigües d'Osona, S.A.

ANNEXOS

Annex 1 – Escritura d'ampliació de capital

Annex 2 – Acta de Consell d'Administració de 29 de maig de 2020

Annex 3 – Acceptació pressupost auditoria operativa i de compliment 2020

Annex 4 – Acord import preu per hora de guàrdia

Annex 5 – Acta de Consell d'Administració de 17 de març de 2009

Annex 6 – Instruccions Internes de Contractació

5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. El text del projecte d'informe no s'ha modificat perquè s'entén que les al·legacions són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que el 15 de juny del 2021, reunit telemàticament el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Jordi Pons i Novell, Miquel Salazar Canalda, Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Miquel Salazar Canalda, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 6/2021, relatiu a Aigües d'Osona, SA, exercici 2018.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

El secretari general

Vist i plau,

El síndic major

